

Εργασιακές δεξιότητες ανά φύλο

Το 38° Ενημερωτικό Σημείωμα του Παρατηρητηρίου της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρουσιάζει στατιστικά στοιχεία της Ειδικής Έρευνας της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) για τις εργασιακές δεξιότητες, έτους 2022 (Πειραιάς, 23/11/2023)¹.

Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η ανά φύλο χρήση διαφόρων δεξιοτήτων στην εργασία:

1. Χρόνος χρήσης ψηφιακών συσκευών στην εργασία ανά φύλο.

➤ *Ο χρόνος που αφιερώνει ο/η εργαζόμενος/η χρησιμοποιώντας υπολογιστή, tablet, ή smartphone για την πραγματοποίηση των καθηκόντων του/της, εξαιρουμένων των τηλεφωνικών κλήσεων.*

- Η συχνότερη χρήση ψηφιακών συσκευών (κατά τη διάρκεια όλου ή σχεδόν όλου του χρόνου εργασίας) κατά επάγγελμα απαντάται στους/στις υπαλλήλους γραφείου (33%), στους/στις τεχνικούς – τεχνολόγους (29%) και στα ανώτερα στελέχη (23%).

- Η μικρότερη χρήση (λίγο από το χρόνο εργασίας) εμφανίζεται στους/στις ανειδίκευτους/ες εργάτες/τριες (8%) και στους/στις γεωργούς, κτηνοτρόφους, αλιείς (10%).

Πίνακας 1: Ποσοστά εργαζομένων ανά φύλο – Εργασία με ψηφιακές συσκευές

Φύλο	Όλο ή σχεδόν όλο το χρόνο εργασίας	Τον μισό ή λίγο περισσότερο από το χρόνο εργασίας	Αρκετό από το χρόνο εργασίας	Λίγο από το χρόνο εργασίας	Καθόλου	Δεν απάντησαν
Ανδρες	10,0%	9,9%	13,6%	21,6%	44,4%	0,6%
Γυναίκες	14,0%	12,1%	17,2%	18,9%	37,6%	0,3%

2. Χρόνος που αφιερώνεται σε γνωστικές διαδικασίες: Ανάγνωση εγχειριδίων και τεχνικών εγγράφων και εκτέλεση πολύπλοκων υπολογισμών.

➤ *Εγχειρίδια που σχετίζονται με την εργασία: είναι έγγραφα που παρέχουν πληροφορίες απαραίτητες ή χρήσιμες για την υλοποίηση των εργασιακών καθηκόντων. Τεχνικά έγγραφα: είναι σχετικά πολύπλοκα και λεπτομερή έγγραφα που απαιτούν συγκεκριμένες δεξιότητες ή γνώσεις για να γίνουν κατανοητά. Απλά κείμενα όπως επιστολές ή e-mail δεν λαμβάνονται υπόψη. Πολύπλοκοι υπολογισμοί: σύνθετοι υπολογισμοί που περιλαμβάνουν κλάσματα, ποσοστά, εξισώσεις κλπ., και όχι μόνο απλές πράξεις με ακέραιους αριθμούς.*

¹ Ο πληθυσμός-στόχος της έρευνας ήταν τα άτομα ηλικίας 15 έως 74 ετών που είχαν απασχόληση κατά την περίοδο της έρευνας ή είχαν εργαστεί τους τελευταίους 24 μήνες

Πίνακας 2: Ποσοστά ατόμων ανά φύλο, που αφιερώνουν περισσότερο από το μισό χρόνο της εργασίας τους σε ανάγνωση εγχειριδίων και σε πολύπλοκους υπολογισμούς

	Άνδρες				Γυναίκες			
	Σύνολο	15-34	35-54	55-74	Σύνολο	15-34	35-54	55-74
Σύνολο	10,2%	9,8%	10,7%	9,5%	9,7%	12,2%	9,4%	7,6%
Ανώτερα στελέχη	25,4%	43,5%	24,0%	21,4%	11,5%	-	15,3%	10,0%
Επαγγελματίες	28,3%	22,1%	30,5%	29,1%	16,4%	17,5%	16,3%	15,1%
Τεχνικοί - τεχνολόγοι	21,6%	26,1%	17,6%	29,2%	24,7%	15,5%	27,0%	37,4%
Υπάλληλοι γραφείου	10,5%	11,3%	11,2%	5,9%	11,4%	15,6%	10,1%	10,3%
Παροχή υπηρεσιών και πωλητές	5,5%	3,8%	7,1%	3,3%	4,5%	8,2%	2,9%	2,4%
Γεωργοί, κτηνοτρόφοι, αλιείς	0,4%	0,5%	0,7%	-	0,5%	-	1,0%	-
Ειδικευμένοι τεχνίτες	5,1%	5,4%	5,9%	2,5%	3,6%	6,0%	3,8%	-
Χειριστές μηχανημάτων	0,7%	2,2%	0,4%	0,1%	-	-	-	-
Ανεπίδηκτοι εργάτες	0,5%	-	1,1%	-	0,2%	-	0,3%	-

- Στην απασχόληση με γνωστικές διαδικασίες κατά επάγγελμα, φύλο και ομάδες ηλικιών το ποσοστό των εργαζομένων που αφιερώνουν σε αυτές τον μισό ή περισσότερο από τον χρόνο εργασίας είναι υψηλότερο στα ανώτερα στελέχη, τους/τις επαγγελματίες και τους/τις τεχνικούς-τεχνολόγους.

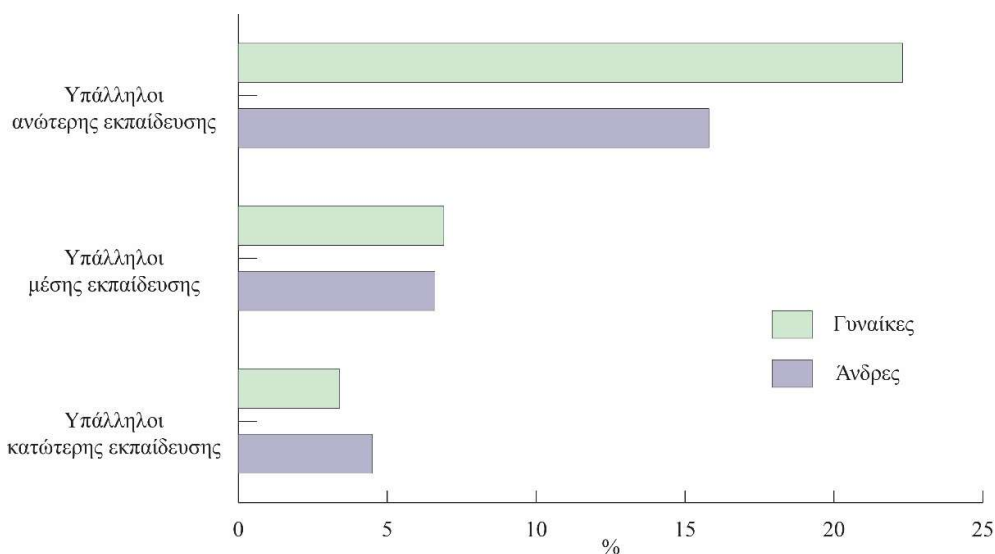
- Το ποσοστό είναι υψηλότερο στο σύνολο των ανδρών απ' ό,τι στο σύνολο των γυναικών (10,2% έναντι 9,7%) ενώ διαφοροποιείται ανά συνδυασμό φύλου και επαγγέλματος, καθώς τα ποσοστά είναι υψηλότερα στους άνδρες με εξαίρεση τους τεχνικούς-τεχνολόγους και τους υπαλλήλους γραφείου.

- Στο συνδυασμό φύλου και ηλικίας, οι γνωστικές διαδικασίες παρατηρούνται περισσότερο στους άνδρες της ηλικιακής ομάδας: 35-54 ετών και στις γυναίκες της ηλικιακής ομάδας: 15-34 ετών (10,7% και 12,2%, αντίστοιχα).

3. Χρόνος που αφιερώνεται σε καθήκοντα που απαιτούν κοινωνικές δεξιότητες: Αλληλεπίδραση με άτομα εντός ή εκτός επιχείρησης και κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων

- 3 α. Παροχή συμβουλών, εκπαίδευσης ή διδασκαλία άλλων ατόμων (αναφέρεται σε διαδικασίες που γίνονται στα πλαίσια της εργασίας/καθηκόντων του ερευνώμενου. Η παροχή συμβουλών, η εκπαίδευση, η διδασκαλία μπορεί να γίνονται και ανεπίσημα – δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει αίθουσα διδασκαλίας ή προγραμματισμένα μαθήματα).

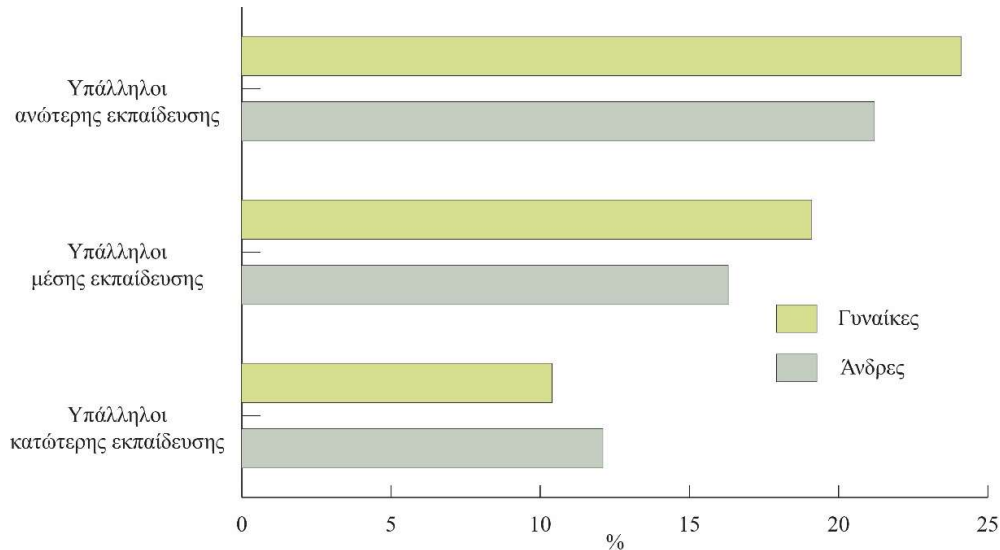
Γράφημα 1: Ποσοστά υπάλληλων ανά φύλο ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους και το χρόνο που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή την εκπαίδευση άλλων ατόμων:

- Άνδρες υπάλληλοι ανώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων: **15,8%**
- Γυναίκες υπάλληλοι ανώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων: **22,3%**
- Άνδρες υπάλληλοι μέσης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων: **6,6%**
- Γυναίκες υπάλληλοι μέσης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων: **6,9%**
- Άνδρες υπάλληλοι κατώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων: **4,5%**
- Γυναίκες υπάλληλοι κατώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων: **3,4%**

- 3 β. Αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού.
(Επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της συνομιλίας πρόσωπο με πρόσωπο, μέσω τηλεφώνου ή βίντεο. Αλληλεπιδράσεις σε γραπτή μορφή, μέσω γραπτών μηνυμάτων ή email, δεν λαμβάνονται υπόψη. Τα άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού μπορεί να περιλαμβάνουν: πελάτες, ασθενείς -για γιατρούς, νοσηλευτές-, μαθητές, φοιτητές -για καθηγητές-, παιδιά, ηλικιωμένους, άτομα με αναπηρία -για νοσοκόμες-, επιβάτες -για οδηγούς-, επισκέπτες -για άτομα που εργάζονται σε μουσεία- κλπ.)

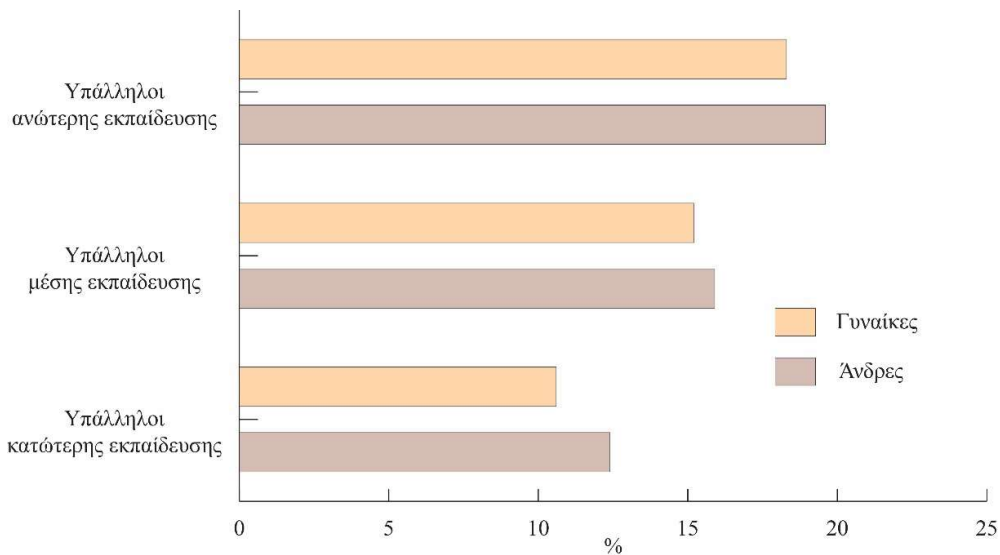
Γράφημα 2: Ποσοστά υπάλληλων ανά φύλο ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσης τους και το χρόνο που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός επιχείρησης ή οργανισμού

- Άνδρες υπάλληλοι ανώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **21,2%**
- Γυναίκες υπάλληλοι ανώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **24,1%**
- Άνδρες υπάλληλοι μέσης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **16,3%**
- Γυναίκες υπάλληλοι μέσης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **19,1%**
- Άνδρες υπάλληλοι κατώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **12,1%**
- Γυναίκες υπάλληλοι κατώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εκτός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **10,4%**

➤ 3 γ. Αλληλεπίδραση με άτομα από την ίδια επιχείρηση ή οργανισμό (επικοινωνία μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, συμπεριλαμβανομένης της συνομιλίας πρόσωπο με πρόσωπο, μέσω τηλεφώνου ή βίντεο. Αλληλεπιδράσεις σε γραπτή μορφή, μέσω γραπτών μηνυμάτων ή email, δεν λαμβάνονται υπόψη. Τα άτομα από την ίδια επιχείρηση περιλαμβάνουν: - Άτομα από την ίδια εταιρεία ή οργανισμό, ακόμη και αν εργάζονται σε άλλη μονάδα/τμήμα/κτίριο/τοπική μονάδα, - Εργοδότες, εφόσον εργάζονται στην ίδια εταιρεία).

Γράφημα 3: Ποσοστά υπάλληλων ανά φύλο ανάλογα με το επίπεδο εκπαίδευσής τους και το χρόνο που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα από την ίδια επιχείρηση ή οργανισμό

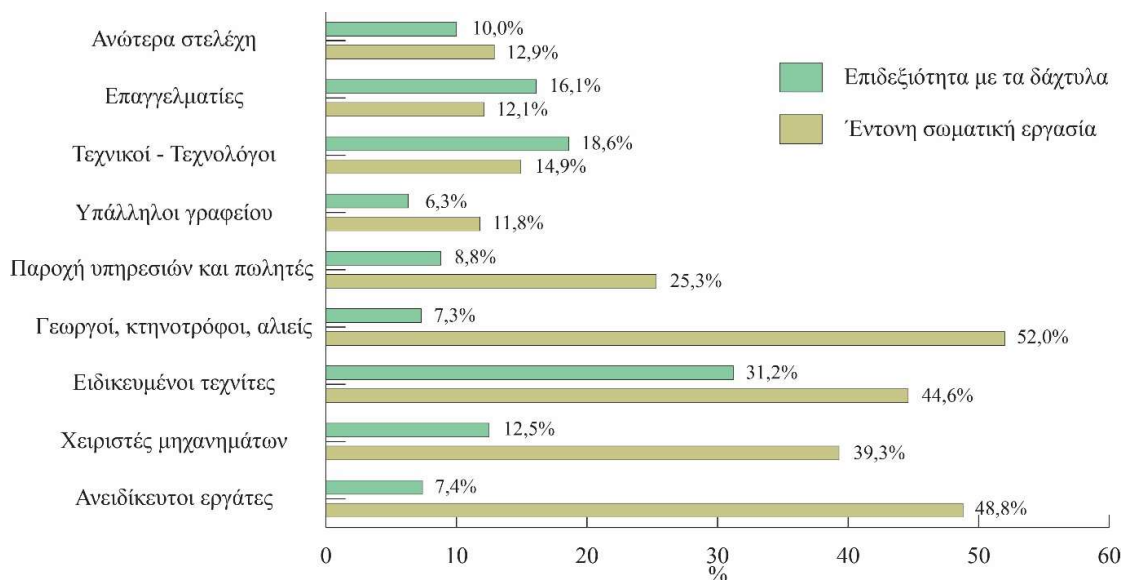

- Άνδρες υπάλληλοι ανώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **19,6%**
- Γυναίκες υπάλληλοι ανώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **18,3%**
- Άνδρες υπάλληλοι μέσης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **15,9%**
- Γυναίκες υπάλληλοι μέσης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **15,2%**
- Άνδρες υπάλληλοι κατώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **12,4%**
- Γυναίκες υπάλληλοι κατώτερης εκπαίδευσης και ποσοστό χρόνου που αφιερώνουν στην αλληλεπίδραση με άτομα εντός της επιχείρησης ή του οργανισμού: **10,6%**

4. Χρόνος που αφιερώνεται σε καθήκοντα που απαιτούν έντονη σωματική δραστηριότητα ή επιδεξιότητα των δακτύλων

- Η σωματική εργασία αναφέρεται σε δραστηριότητες όπως το σήκωμα, το σπρώξιμο, το τράβηγμα ή η μεταφορά αντικειμένων, η χρήση βαρέων οργάνων, η ανύψωση ή η μετακίνηση ατόμων (συμπεριλαμβανομένων των παιδιών), η λήψη κουραστικών ή επώδυνων στάσεων - συμπεριλαμβανομένης της ορθοστασίας για μεγάλο χρονικό διάστημα-.
- Η επιδεξιότητα των δακτύλων αναφέρεται στην ικανότητα για συντονισμένες κινήσεις των δακτύλων για το πιάσιμο, τον χειρισμό ή την συναρμολόγηση αντικειμένων. Παραδείγματα εργασιών που απαιτούν επιδεξιότητα στα δάχτυλα είναι οι χειρουργικές επεμβάσεις, ο σχεδιασμός ή η επισκευή αντικειμένων. Ωστόσο, εξαιρούνται η πληκτρολόγηση -σε πληκτρολόγιο ή smartphone κλπ- και η γραφή.

Γράφημα 4: Ποσοστό χρόνου σε καθήκοντα που απαιτούν έντονη σωματική εργασία και επιδεξιότητα δακτύλων²

Πίνακας 3: Χρόνος που αφιερώνεται σε καθήκοντα που απαιτούν έντονη σωματική δραστηριότητα, ανά φύλο.

Φύλο	Όλο ή σχεδόν όλο το χρόνο εργασίας	Τον μισό ή λίγο περισσότερο από το χρόνο εργασίας	Αρκετό από το χρόνο εργασίας
Ανδρες υπάλληλοι	23,5%	12,9%	19,1%
Γυναίκες υπάλληλοι	17,0%	8,8%	16,9%

5. Βαθμός αυτονομίας στην εκτέλεση των εργασιακών καθηκόντων.

- Τα άτομα που ερευνήθηκαν απάντησαν για το βαθμό αυτονομίας που έχουν στην εργασία τους και συγκεκριμένα για το αν έχουν – και σε ποιο βαθμό– τη δυνατότητα να επιλέγουν τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών τους και να επηρεάζουν το περιεχόμενο της εργασίας τους.
- Το μεγαλύτερο βαθμό αυτονομίας (και στη σειρά και στο περιεχόμενο) δηλώνουν τα άτομα που εργάζονται ως γεωργοί, κτηνοτρόφοι και αλιείς και ως ανώτερα στελέχη και τον μικρότερο οι ανειδίκευτοι εργάτες και οι χειριστές μηχανημάτων.

Πίνακας 4: Βαθμός αυτονομίας στο περιεχόμενο των καθηκόντων, ανά φύλο.

Φύλο	Μεγάλος ή πολύ μεγάλος	Κάποιος βαθμός αυτονομίας	Μικρός ή καμία αυτονομία
Ανδρες	17,6%	29,5%	49,9%
Γυναίκες	14,0%	28,9%	54,3%

² Αφορά στα άτομα που είχαν απασχόληση κατά την περίοδο της έρευνας ή είχαν εργαστεί τους τελευταίους 24 μήνες.

6. Ενασχόληση με καθήκοντα που ακολουθούν αυστηρές διαδικασίες.

- Τα άτομα που ερευνήθηκαν, ερωτήθηκαν για το βαθμό στον οποίο εκτελούν τα καθήκοντα τους ακολουθώντας αυστηρές διαδικασίες -δηλαδή, κανόνες που περιγράφουν επακριβώς τη σειρά και τον τρόπο εκτέλεσης των καθηκόντων τους.
- Η εφαρμογή αυστηρών διαδικασιών είναι συχνότερη στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις (με προσωπικό άνω των 49 ατόμων), 17%.
- Σε ότι αφορά στα επαγγέλματα, τα άτομα με ειδικευση είτε χειρωνακτικά 10% είτε μη-χειρωνακτικά 17% ακολουθούν πολύ συχνότερα αυστηρά πρωτόκολλα. Όσον αφορά στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας το φαινόμενο είναι εντονότερο στις κατασκευές, 17%.

Πίνακας 5: Εκτέλεση καθηκόντων με βάση αυστηρές διαδικασίες, ανά φύλο.

Φύλο	Σε πολύ μεγάλο βαθμό	Σε μεγάλο βαθμό	Σε κάποιο βαθμό
Άνδρες υπάλληλοι	9,6%	18,5%	23,3%
Γυναίκες υπάλληλοι	9,3%	15,7%	21,9%

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

- Οι γυναίκες υπάλληλοι χρησιμοποιούν περισσότερο χρόνο ψηφιακές συσκευές στην εργασία, αφιερώνουν περισσότερο χρόνο στην κατάρτιση ή εκπαίδευση άλλων ατόμων και αλληλεπιδρούν περισσότερο με άτομα εκτός της επιχείρησης ή οργανισμού σε σχέση με τους άνδρες υπαλλήλους.
- Οι άνδρες υπάλληλοι έχουν μεγαλύτερο βαθμό αυτονομίας στην εκτέλεση των εργασιακών τους καθηκόντων. Ασχολούνται περισσότερο με καθήκοντα που απαιτούν έντονη σωματική δραστηριότητα ή επιδεξιότητα, αλληλεπιδρούν περισσότερο με άτομα από την ίδια επιχείρηση ή οργανισμό και αφιερώνουν περισσότερο χρόνο σε γνωστικές διαδικασίες σε σχέση με τις γυναίκες υπαλλήλους.
- Τα δύο φύλα δεν διαφοροποιούνται στην εκτέλεση καθηκόντων, ακολουθώντας σε πολύ μεγάλο βαθμό αυστηρές διαδικασίες.

Η πηγή που χρησιμοποιήθηκε για την άντληση των στοιχείων είναι η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

Το **paratiritirio.isotita.gr** είναι ο διαδικτυακός κόμβος της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για τη συλλογή, ανάλυση, επεξεργασία και διάχυση στατιστικών δεδομένων και δεικτών που σχετίζονται με τις πολιτικές ισότητας των δύο φύλων.

Σκοπός του είναι η αποτύπωση των έμφυλων διαφοροποιήσεων σε 12 βασικά πεδία πολιτικής και η παρακολούθηση των τάσεων, εξελίξεων στην Ελλάδα σε βάθος χρόνου. Περιλαμβάνει 84 δείκτες φύλου που είτε έχουν υιοθετηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με βάση την Πλατφόρμα Δράσης του Πεκίνου, είτε σχετίζονται με ειδικότερες εθνικές προτεραιότητες. Οι δείκτες συνοδεύονται από τα μεταδεδομένα, καθώς και από έγγραφα που αφορούν σε συναφείς εκθέσεις και μελέτες.

Paratiritirio.isotita.gr

e-mail: paratiritirio@isotita.gr